

MUISTIOIREISTEN HOITOKETJUN KEHITTÄMISHANKE

”MUISTIKETJU”

2007 - 2009

HANKESUUNNITELMA
Forssan Seudun MUISTI ry

Hanketyöntekijä Kirsi Uusimäki 040 5918800
Hankevastaava Päivi Jussila 040 5282291

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	1
1.1	Hankkeessa yleisimmin käytetyt termit.....	2
2	HANKKEEN TAUSTA JA TAVOITTEET	2
2.1	Hankkeen päämäärä.....	2
2.2	Hankkeen päätavoitteena on toimivan hoitoketjun kehittäminen.....	2
2.3	Hankkeen muut tavoitteet.....	3
2.3.1	Kuntoutussuunnitelman kehittäminen	3
2.3.2	Tiedonsaannin turvaaminen.....	3
2.3.3	Kurssien ja ryhmien kehittäminen ja oppaan kokoaminen.....	3
2.3.4	Muistioireisten ja etenevää muistisairautta sairastavien kanssa toimivien tukeminen	4
3	HANKKEEN TOTEUTUS JA TAVOITTEIDEN SEURANTA	4
3.1	Hankkeen toteuttamistavat	4
3.2	Hankkeen kohderyhmät	6
3.3	Hankkeen esiselvitys	6
3.4	Hankkeen tehtävät ja aikataulu.....	6
3.5	Riskienhallinta	7
4	HANKKEEN RESURSSIT	7
4.1	Hankkeen kustannusarvio.....	7
4.2	Henkilöressit	7
4.3	Muut resurssit	8
5	HANKKEEN YHTEISTYÖTAHOT	8
5.1	Hankkeen ohjausryhmä	8
6	HANKKEEN TULOKSET JA VAIKUTUKSET.....	8
6.1	Hankkeen tulostavoitteet	8
6.2	Tavoiteltavat vaikutukset.....	9
6.3	Tulosten hyödyntäminen hankkeen päättymisen jälkeen	9
7	HANKKEEN SEURANTA JA ARVIOINTI	10
7.1	Tulosten ja tuloksellisuuden seuranta.....	10
7.2	Toiminnan laadun seuranta.....	10
	LIITTEET.....	11

1 JOHDANTO

Dementiaa aiheuttavilla sairauksilla on suuri kansanterveydellinen ja kansantaloudellinen merkitys. Vähintään keskivaikeasti dementoituneita henkilöitä Suomessa on noin 100 000 ja heidän määränsä lähes kaksinkertaistuu tulevana vuosikymmeninä väestön ikääntyessä. Forssan seudulla on noin 500 vähintään keskivaikeasti dementoitunutta henkilöä. Lisäksi alueella on saman verran lievästi dementoituneita ja muita muistihäiriöisiä. Hoidon piiriin päästään liian myöhään, koska muistioireisille ja etenevää muistisairautta sairastaville kohdennettu hoitoketju puuttuu.

Dementia on pitkäaikaisen laitoshoidon suurin aiheuttaja, kuitenkin sairastuneet haluaisivat asua kotona ja myös heidän omaisensa sitä toivovat. Tehostettu ohjaus varsinkin sairauden alkuvaiheessa siirtää laitoshoidon alkamista. Myös tavoitteellisesti toteutetuilla tukitoimilla voidaan tukea sairastuneen kotona asumista ja viivästyttää laitushoitoon joutumista. Puolet keskivaikeaa tai vaikeaa dementoivaa sairautta sairastavista elää kotona. Kotona asuminen onkin melko pitkään mahdollista, mikäli on riittävästi tukea saatavilla. Painopiste on siirtynyt laitoshoidon kehittämisestä kohti kotihoitoa. Dementoituvien sairauksien ennaltaehkäisy on tullut entistä ajankohtaisemmaksi, koska tutkimusten mukaan terveelliset elämäntavat ja sosiaalinen aktiivisuus ovat yhteydessä sairastumisriskin pienenemiseen.

Tämän hankkeen aikana kehitetään toimiva seutukunnallinen muistioireisten ja etenevää muistisairautta sairastavien hoitoon tarkoitettu hoitoketju sekä kuntoutussuunnitelma. Toimivan hoitoketjun ja kuntoutussuunnitelman avulla sairastuneiden elämänlaatua parannetaan ja heidän pärjäämisensä kotona kauemmin mahdollistuu.

Yhdistyksemme ensimmäisenä hankkeena oli Muistikkoprojekti, jonka avulla luotiin yhteistyöverkosta Forssan Seudun kuntien alueelle. Projektin myötä yhdistys on luonut yhteistyökanavia sekä ollut kehittämässä muistioireisten parissa tehtävää yhteistyötä. Yhdistys on toiminut tärkeänä osana muistisairaiden ja heidän omaistensa/läheistensä arkielämässä antaen tukea ja tietoa sekä mahdollisuuden jakaa kokemuksia toisten muistioireisten tai etenevää muistisairautta sairastavien kanssa.

Asiakkaamme on sairaudestaan huolimatta arvokas, aikuinen ihminen, yksilöllinen ja tasavertainen toimija. Suhtaudumme muistioireisiin ja etenevää muistisairautta sairastaviin ja heidän omaisiinsa myönteisesti ja näemme heidän voimavaransa. Suhteemme asiakkaisiin ovat lämpimät, kunnioittavat, asialliset sekä tasavertaiset. Toimintamme myötä tunnemme asiakkaamme ja heidän tarpeensa, jolloin myös palvelumme suunnitellaan yksilöllisesti ja joustavasti elämänkaarikartoitusta ja kuntoutussuunnitelmaa käyttäen. Hankkeen avulla ohjataan muistioireisiin sairastuneet palvelujen ja avun piiriin, tuetaan omatoimisuutta ja itsenäisyyttä arkipäivässä kuntoutussuunnitelman avulla.

1.1 Hankkeessa yleisimmin käytetyt termit

Muistioire	nimitys eriasteisille muistihäiriöille
Etenevä muistisairaus	yleisnimike eri muistisairauksille jos ei käytetä juuri jonkin varsinaisen taudin nimeä esim. Alzheimerintauti tai Lewyn kappale – tauti
Dementia	oireyhtymä, jossa diagnosoidun etenevän muistisairauden lisäksi jo on havaittavissa muitakin oireita (esim. puheen tuoton vaikeus tai liikkumisen vaikeus)

2 HANKKEEN TAUSTA JA TAVOITTEET

Forssan seudulla ei ole vielä tähän mennessä kartoitettu eikä kehitetty muistioireisten ja etenevää muistisairautta sairastavien hoitoketjua, mikä kattaisi kokonaisvaltaisesti hoidontarpeen ennaltaehkäisystä avohoidon/laitoshoidon palveluihin, sairauden loppuun saakka. Hoitoketjun toimivuus on keskeinen tekijä dementoituvien ihmisten kotona asumisen tukemisessa lähivuosina. Käytännön työssä tarvitaan hoitoketjun tarjoamaa tietoa ja välineitä, toiminnan kehittämiseen siten, että se tukee sairastuneiden ja heidän läheistensä hyvää arkea ja elämänlaatua. Seutukunnallisesti hoitoketju käsitettä ja keinoja dementoivien sairauksien eri vaiheissa on täsmennettävä. Lisääntyvä tieto dementoivista sairauksista ja hoitosuosituksista antavat hyviä edellytyksiä hyvän hoidon toteuttamiseen tarkoituksenmukaisella, oikea-aikaisella ja ennakoivalla tavalla. Hoitoketjulla, johon tarvittavat oikeanlaiset ja oikea-aikaiset toiminnot on koottu, voidaan merkittävästi tukea muistisairautta sairastavan ja heidän omaisensa elämänlaatua, sekä lisätä heidän kotonapärjäämistään.

2.1 Hankkeen päämäärä

Hankkeen päämääränä on auttaa muistioireisia ja etenevää muistisairautta sairastavia ja heidän omaisiaan selviytymään sairauden kanssa paremmin ja pärjäämään kotona kauemmin vaikuttamalla erilaisiin näistä sairauksista aiheutuviin ongelmiin, jotka vaikeuttavat elämää monilla tavoin.

2.2 Hankkeen päätavoitteena on toimivan hoitoketjun kehittäminen

Hankkeen päätavoitteena (Liite 1 ja 2) on luoda toimiva seutukunnallinen muistioireisten ja etenevää muistisairautta sairastavien hoitoon tarkoitettu hoitoketju, yhtenäinen tapa toimia viiden kunnan alueella. Hoitoketju alkaa ennaltaehkäisystä ja mahdollisimman varhaisesta diagnostisoinnista ja jatkuu mahdollisen lääkehoidon aloittamisella ja suunnitelman mukaisella seurannalla. Hoitoketjuun kuuluu muistihoitajan tapaaminen neurologin vastaanoton yhteydessä. Vastaanoton jälkeen muistihoitaja tekee kotikäynnin tilanteeseen sopivan yhteistyötahon kanssa, joka voi olla esim. asiakkaan kotikunnan kotisairaanhoidtaja. Kotikäynnillä laaditaan hoito-, palvelu- ja kuntoutussuunnitelma sekä kartoitetaan tukiverkostoa ja palveluita.

Hankkeessa tuotettu hoitoketju huomioi etenevää muistisairautta sairastavan ja hänen omaisensa elämänlaatuun ja arkiselviytymiseen vaikuttavat tekijät. Hankkeen avulla voidaan osoittaa toimivan hoitoketjun tarpeellisuus sekä kunnille että sairaanhoitopiirille.

2.3 Hankkeen muut tavoitteet

2.3.1 Kuntoutussuunnitelman kehittäminen

Hankkeen toisena tärkeänä tavoitteena (Liite 2.) on yksilöllisen kuntoutussuunnitelman kehittäminen muistioireisille ja etenevää muistisairautta sairastaville täydentämään hoito- ja palvelusuunnitelmia, joita jo on alueella käytössä. Kuntoutussuunnitelmalla tuetaan normaalia osallistumista yhteiskunnan toimintoihin sekä autetaan säilyttämään oma aktiivinen ote elämässään dementoivasta sairaudesta huolimatta. Toimivan kuntoutussuunnitelman laadinta osana muistioireisten hoitoketjun sisältämää hoito- ja palvelusuunnitelmaa lisää kotona pärjäämisen mahdollisuuksia ja siirtää laitokseen joutumista. Kuntoutussuunnitelma laaditaan yksilölliseksi asiakkaan erityispiirteet huomioiden. Hankkeessa seurataan myös, miten ajoissa laadittu kuntoutussuunnitelma vaikuttaa dementoivan sairauden etenemiseen sekä asiakkaan motivaatioon hoitaa itse itseään.

2.3.2 Tiedonsaannin turvaaminen

Tiedonsaannin turvaaminen muistioireista ja etenevistä muistisairauksista on myös yhtenä tärkeänä hankkeen tavoitteena. Hankkeen aikana pyritään lisäämään tiedottamista muistihäiriöitä aiheuttavista sairauksista sekä antamaan monipuolista informaatiota aiheen tiimoilta. Tiedon tarve muistioireista ja etenevistä muistisairauksista on laajaa, lisätiedon tarvetta on niin sairastuneilla itsellään kuin heidän omaisillaan/läheisillään, mutta myös kaikilla muilla, jotka näitä sairauksia ja niihin sairastuneita kohtaavat. Muita tahoja ovat esimerkiksi terveydenhuollon henkilökunta, kuntien/kaupunkien työntekijätahot ja palvelualoilla työskentelevät. Tiedonsaannin turvaamisella pyritään vaikuttamaan moniin asioihin, kuten ennaltaehkäisyyn ja ennakoluulojen hälventämiseen.

2.3.3 Kurssien ja ryhmien kehittäminen ja oppaan kokoaminen

Hankkeen aikana kehitetään kunnittain kuntouttavaa yhteistoimintaa sekä ensitieto- ja sopeutusvalmennuskursseja tarpeen mukaan. Virike- ja vertaistukiryhmät antavat mahdollisuuden tavata toisia samassa tilanteessa olevia sekä tukevat omaisten jaksamista. Vertaistuellla tuetaan omaisten ja läheisten selviytymistä tiedollisella, käytännöllisellä sekä henkisellä tasolla. Erilaiset kurssit antavat tietoa ja informaatiota sairaudesta ja kotona pärjäämisestä. Tavoitteena on näillä keinoin ylläpitää sairastuneen toimintakykyä mielekkäällä toiminnalla mahdollisimman pitkään.

Hankkeen aikana koottavan palveluoppaan tarkoituksena on helpottaa asiakkaan hoitoon hakeutumista, ohjata palvelujen käytössä ja tukea omaista tarjoamalla helposti saatavilla olevia tuki- ja palvelumuotoja huomioiden koko perheen tarpeet. Palveluoppaaseen kootaan myös mahdollisia keinoja tai tahoja, joiden kautta saada tietoa eri mahdollisuuksista hyvinvointiteknologian hyödyntämiseen.

2.3.4 Muistioireisten ja etenevää muistisairautta sairastavien kanssa toimivien tukeminen

Tavoitteena on tukea muistioireisten ja etenevää muistisairautta sairastavien kanssa työskentelevien henkilöiden työssä jaksamista ja viihtymistä sekä kehittää yhdyshenkilöverkosta, jonka avulla mahdollistetaan vertaistuki. Monissa työpaikoissa ovat hoidettavat tulleet yhä raskaammiksi hoitaa ja kuitenkin työvoimaa ei samassa suhteessa ole voitu taloudellisten paineiden johdosta kasvattaa. Tämä on lisännyt työn kuormittavuutta. Tavoitteena on pyrkiä hankkeen aikana löytämään keinoja sille, että muistioireisille ja etenevää muistisairautta sairastaville löytyy jatkossakin ammattitaitoisia hoitajia, jotka viihtyvät työssään.

3 HANKKEEN TOTEUTUS JA TAVOITTEIDEN SEURANTA

3.1 Hankkeen toteuttamistavat

Hankkeen aluksi selvitetään miten muistioireisiä ja etenevää muistisairautta sairastavia ohjataan heidän hakiessaan apua ongelmiinsa ja millaisia palveluja heille on tarjolla. Samalla selvitetään hoidontarjonnassa ja palveluissa olemassa olevat puutteet tai ongelmakohdat, joita ryhdytään kehittämään. Ensimmäinen puoli vuotta varataan suunnitteluun, tiedottamiseen, kartoitukseen ja yhteistyöverkoston luomiseen.

Hankkeessa selvitetään seutukunnallista muistisairaiden hoitoketju-käsitettä ja täsmennetään sen sisältöä sairauksien eri vaiheissa. Käsitteen kokoamiseksi kerätään tietoa eri kohderyhmiltä siitä, mitä muistisairaiden hoitoketjun pitäisi sisältää vastatakseen dementoivien sairauksien hoito- ja palvelutarpeita. Kehitettäessä hoitoketjun eri vaiheita kysytään mielipidettä useilta asiantuntijaryhmiltä, jotta saadaan laaja-alainen näkökulma hoitoketjun eri vaiheisiin ja lopputulos saadaan vastaamaan alueen tarpeita mahdollisimman hyvin. Lisäksi seurataan hoitoketjumallin soveltuvuutta Forssan seudulle ja kehitetään sitä toimivaksi kokonaisuudeksi.

Hankkeen asiakaslähtöisen hoitoketjun käytännön periaatteiksi ja vaiheiksi olemme alustavasti miettineet seuraavia kohtia:

1. Hankkeen työntekijä on mukana muistioire-potilaan kliinisessä tutkimuksessa poliklinikalla neurologin tai geriatrin vastaanoton yhteydessä, jossa tehdään myös erilaisia testauksia ja toimintakyvyn kartoituksia
2. Kotikäynti ja kuntoutussuunnitelman laadinta
 - kotikäynti asiakkaan luona tilannekartoituksen ja suunnitelman laadinnan yhteydessä. Muistihoitaja käy yksin tai tarvittaessa yhteistyötahojen, esimerkiksi kotisairaanhoidajan kanssa.
 - varhainen kohdennettu ohjaus ja neuvonta
 - omaisen ohjaus ja tukeminen
 - taloudellisten asioiden kartoitus, tuet ja korvaukset, edunvalvonta
 - periaatteena on, ettei asiakasta jätetä yksin diagnoosin kuulemisen jälkeen
3. Tarvittavat oikea-aikaiset tukitoimet:
 - kartoitus
 - ensitieto- ja sopeutumisvalmennus
 - kuntouttava yhteistoiminta, jolla tarjotaan mielekästä yhdessäoloa keskustellen, muistiharjoittelulla/muistijumpalla ja virkistyksellä
 - pysyvää laitoshoidoa siirtävät hoitomuodot

Kehitetään seutukunnallisesti sopiva kuntoutussuunnitelma käytäntöön, osana hoito- ja palvelusuunnitelmaa. Kuntoutussuunnitelmien soveltuvuus kehitettyyn hoitoketjuun arvioidaan. Hankkeen aikana myös suunnitellaan, kuinka hoitoketjun ja kuntoutussuunnitelman seuranta ja arviointi suoritetaan jatkossa.

Koko hankkeessa tärkeänä osana on tiedonsaannin turvaaminen ja erilaiset neuvontamuodot eri asiakasryhmien näkökulmasta. Neuvonnan laatutekijöinä hankkeessa pidämme seuraavia asioita:

Jatkuvuus	neuvontaa koko sairausprosessin ajan
Yksilöllisyys/asiakaslähtöisyys	neuvontaa yksilöllisille tarpeille pohjautuen
Oikea-aikaisuus ja –tasoisuus	oikeaa tietoa oikeaan aikaan
Kokonaisvaltaisuus	sairastuneen henkilön yksilöllinen kohtaaminen ja monipuolinen tilannekartoitus
Joustavuus	neuvontaa joustavasti saatavilla
Saavutettavuus	neuvontaa helposti saatavilla

3.2 Hankkeen kohderyhmät

Hankkeen tärkein kohderyhmä on viiden kunnan alueella olevat muistioireiset ja etenevää muistisairautta sairastavat (Liite 3). He voivat olla henkilöitä, joilla on epäily etenevästä muistisairaudesta tai joilla on riski sairastua etenevään muistisairauteen sekä ne, joilla on jo diagnosoitu etenevä muistisairaus.

Tärkeän kohderyhmän muodostavat myös näiden sairastuneiden omaiset ja läheiset, jotka voivat olla omaishoitajia, omaishoidontuen saajia tai muuten lähellä olevia.

Muistioireisten ja etenevää muistisairautta sairastavien kanssa työskentelevät sekä kunnallisella että yksityisellä puolella sekä yhdyshenkilöverkosto muodostavat myös tärkeän kohderyhmän hankkeen tavoitteiden saavuttamisessa.

Alueen kunnat sekä Forssan seudun terveydenhuollon kuntayhtymä kuuluvat myös kohderyhmiimme, koska niiden toiminta-alueella hanketta viedään eteenpäin.

3.3 Hankkeen esiselvitys

Hankkeen suunnitelmaa tarkentaessamme kartoitimme kohderyhmien odotuksia, tarpeita ja keskeisiä ongelmia monelta eri taholta. Kirjallisuudesta, erilaisista aiemmin toteutetuista hankkeista, tutkimuksista ja raporteista saimme aiheesta tietoa. Lisäksi pohdimme myös omia kokemuksiamme hoitotyössä sekä omaishoitajan roolissa lisäksi kyselimme etenevää muistisairautta sairastavilta sekä heidän omaisiltaan, mitä heidän odotuksensa tältä hankkeelta olisivat. Nämä odotukset, tarpeet ja keskeiset ongelmat kirjattiin ylös (Liite 3) ja niiden perusteella asetimme tavoitteet hankkeellemme.

3.4 Hankkeen tehtävät ja aikataulu

Hankkeelle tehtiin erilaisten osa-alueitten kartoittamiseksi tehtävälisteraus (Liite 4 ja 5) pää- ja välitavoitteiden perusteella.

Ensimmäiseksi aloitetaan tietojen keräämisellä hankkeen alueelta eri tavoitteiden asioista, mm. kiertämällä alueen palvelukeskuksia ja haastatteleamalla vanhustyönjohtajia sekä muita virkamiehiä, näin pyritään selvittämään tavoitteena olevien asioiden nykytilanne hankkeen alueella. Tämän jälkeen kootaan saadut tiedot yhteen, tehdään tarpeiden määrittelyä ja kartoitetaan mahdolliset ongelmat. Selvitysvaiheen lopuksi tehdään kartoitettujen tulosten koontaminen ja yhtenäistäminen. Kartoitetaan myös aiempia tutkimuksia ja raportteja aiheesta laajemmin ja tarkemmin.

Tehtävälisterauksen perusteella tehtiin aikataulu (Liite 6), johon arvioitiin eri tehtäväkokonaisuuksiin tarvittavat ajat.

Hanke dokumentoidaan raha-automaattiyhdistyksen ohjeistuksen mukaan (Liite 7).

3.5 Riskienhallinta

Hankkeen riskianalyysia tehtiin miettimällä henkilöihin liittyviä riskejä, joita kirjattiin liittyvän hankkeen työntekijöiden itsenäiseen työskentelyyn, sairastumisiin ja sijaisen löytyminen, sekä mahdollinen irtisanoutuminen tai sitoutuminen hankkeeseen. Lisäksi kirjattiin riskiksi yhdyshenkilöverkoston toiminnan vähenemisen.

Sosiaalisia riskejä ovat mahdolliset henkilöiden väliset ristiriidat. Näitä pyritään välttämään keskustelemalla avoimesti hankkeen asioista.

Fyysisiä riskejä saattaa tulla mikäli koneet ja laitteet eivät toimi, eikä niihin saada luetettavaa huoltoa.

Taloudellisia riskejä ovat yllättävät menot, joihin ei osata ennakkoon varautua sekä mahdolliset palkkamuutokset, palkkojen korotuksien myötä. Samoin riskejä voivat olla myös kustannusarvion pettäminen sekä rahoittajan mahdolliset muutokset myönnettyihin avustuksiin.

Ympäristöön liittyviä riskejä ovat ne, että kiinnostus hanketta kohtaan ja tarve on suurempi kuin suunnitelmissa, jolloin työntekijöiden panos ei riitä tai että hanke ei onnistu vakuuttamaan yhteistyötahoja, eikä päästä etenemään niin kuin on suunniteltu (Liite 8).

4 HANKEEN RESURSSIT

4.1 Hankkeen kustannusarvio

Hankkeen kustannusarvio (Liite 9).

4.2 Henkilöresurssit

Hankkeelle palkataan ensimmäiselle toimintavuodelle yksi kokopäiväinen hanketyöntekijä ja puolipäiväinen hankevastaava. Seuraaville kahdelle vuodelle hankkeen laajuuden vuoksi työntekijöitä tarvitaan kaksi kokopäivästä työntekijää. Hankkeen aikana pyritään siihen, että hankkeen työntekijät ovat helposti ja joustavasti tavoitettavissa. Heidät tavoittaa puhelimitse, sähköpostitse sekä koko hankkeen ajan lehti-ilmoituksilla ilmoitetaan missä työntekijät ovat tavattavissa. Työntekijät ovat ammattitaitoisia ja ylläpitävät ammattitaitoaan koulutusten avulla ja heillä on kiinnostusta toimia dementoituvien ihmisten parissa.

Lisäksi tarvitaan palkkioperusteisia henkilöitä koulutus- ja luentotilaisuuksissa sekä eri kurssien vetäjinä. (Liite 10.)

Vapaaehtoistyövoimaa pyritään saamaan mukaan toimintaan omaisista ja läheisistä sekä osittain myös yhdyshenkilöistä. Heidän apuaan tarvitaan hankkeen aikana erilaisten kerhojen ja tilaisuuksien järjestämisessä (Liite 8).

4.3 Muut resurssit

Hanketyöntekijä työskentelee osan ajastaan Forssan sairaalan neurologian poliklinikalla. Sairaalan infopisteeseen kootaan tietoa hankkeesta ja hankkeen aiheista. Muita toimipaikkoja ovat kuntien palvelukeskukset sekä palvelukammarin tilat. Palvelukammarille on tarkoitus perustaa infopiste ja pitää siellä ajoittain avoimen neuvonnan paikkaa. Kaikissa viidessä kunnassa jatketaan kuntouttavaa viriketoimintaa sekä omaishoitajien vertaistukiryhmiä.

Varsinainen kiinteä toimitila neuvotellaan ensimmäisen toimintavuodenaikana kuntien kanssa ja vuokrataan tilat. Raha-automaattiyhdistykseltä haetaan rahoitusta kahdelle seuraavalle vuodelle vuokramenoja kattamaan.

Hankkeelle tehdään omat kotisivut, joista löytyy tietoa muistioireista ja etenevistä muistisairauksista sekä linkkejä aiheesta kertoville muille sivuille.

5 HANKKEEN YHTEISTYÖTAHOT

Hankkeen yhteistyötahoja on mietitty eri tavoitteiden ja niihin kohdistuvan toiminnan kautta. Hankkeen aikana tullaan tekemään hyvin monien eri tahojen kanssa yhteistoimintaa ja ilman yhteistyökumppaneiden ja verkoston apua tässä hankkeessa ei ole mahdollista päästä toimiviin ratkaisuihin. Pyrimme luomaan toimivia suhteita pääkohderyhmiimme, muistioireisiin ja etenevää muistisairautta sairastaviin sekä heidän omaisiinsa kuten myös muihin tahoihin, joista tärkeimpiä ovat Forssan seudun terveydenhuollon kuntayhtymä ja alueen kunnat (Liite 10). Pyrimme myös tekemään yhteistyötä alueen muiden hankkeiden ja projektien työntekijöiden kanssa.

5.1 Hankkeen ohjausryhmä

Hankkeelle kootaan ohjausryhmä hankkeen työntekijöiden tueksi ja ohjaamaan hanketta. Ohjausryhmään pyritään saamaan mukaan muiden järjestöjen edustajia, jotka työskentelevät ikääntyvien, muistioireisten ja dementoivien sekä heidän omaistensa parissa. Lisäksi ryhmään etsitään kuntien edustajia ja asiantuntijatahoiksi lääkäri, neurologi sekä hoitotyöntekijöitä (Liite 8). Ohjausryhmä kokoontuu kerran kuukaudessa tai tarpeen vaatiessa.

6 HANKKEEN TULOKSET JA VAIKUTUKSET

6.1 Hankkeen tulostavoitteet

Hankkeen pääasialliset tulokset:

- 1) Seutukunnallinen hoitoketjumalli, joka sisältää kuntoutussuunnitelman ja suositukset kokonaisvaltaisen hoitoketjun toteutumiseen muistisairauksissa
- 2) Kuvaus toimivasta hoitoketjukäytännöstä - hyvä toimintamalli
- 3) Kuvaus muistisairautta sairastavien ja heidän omaistensa hoitoketjuun kuuluvista tarpeista ja merkityksestä

- 4) Seutukunnallinen palveluopas muistisairautta sairastaville ja heidän läheisilleen sekä ammattihenkilöstölle
- 5) Ensitieto- ja sopeutumisvalmennuksen ryhmätoiminnan malli sairauden varhaisvaiheessa
- 6) Sopeutumisvalmennuksen, ensitiedon antamisen ja ryhmätoiminnan toteuttamisen edellytysten tukeminen hoitoketjumallin avulla hankkeen loputtua
- 7) Väli- ja loppuraportti

6.2 Tavoiteltavat vaikutukset

- osataan hakea oikeaan aikaan apua oikeasta paikasta
- tietoa tarjolla riittävästi
- ennakkoluulot pienenevät
- hoitoketju ja kuntoutussuunnitelma ovat toiminnassa
- ensitieto- ja sopeutumisvalmennuskursseja järjestetään tarvitsijoille
- virike- ja vertaistukiryhmiä alueella tarpeeksi
- mahdollisuus olla ja pärjätä kotona mahdollisimman pitkään
- mahdollisuus saada hoitopaikka sitä tarvitessaan
- palveluopas -> tietoa tarjolla olevista palveluista
- tuketaan ammattitaitoisen henkilöstön työssä jaksamista ja viihtymistä
- koulutusta tarjolla säännöllisesti tarvitsijoille
- toimiva ja kehittyvä yhdyshenkilöverkosto
- yhdyshenkilönä toimiminen työaikana
- terveydenhuollon ammattihenkilöt saavat toinen toisiltaan tukea, ohjausta sekä jaksamista omaan työhönsä

6.3 Tulosten hyödyntäminen hankkeen päättymisen jälkeen

Tavoitteena on hyödyntää hankkeen tuloksia mahdollisimman tehokkaasti niin, että sen aikana kehitetyt käytännöt ja toiminnot jäävät voimaan ja niistä on mahdollisimman paljon hyötyä muistioireisille ja etenevää muistisairautta sairastaville sekä heidän omaisilleen, jotka asuvat tämän viiden kunnan alueella. Kehitetty hoitoketjumalli ja siihen liittyvä kuntotussuunnitelma on käytössä muistioireisten ja etenevää muistisairautta sairastavien hoidossa ja niitä edelleen levitetään seutukunnallisesti käytäntöön muistisairaiden hyvän hoidon toteuttamiseen.

7 HANKKEEN SEURANTA JA ARVIOINTI

7.1 Tulosten ja tuloksellisuuden seuranta

Hankkeelle laaditaan ajalliset tavoitteet, joiden toteutumista seurataan ja niitä valvoo projektia varten nimetty ohjausryhmä. Ohjausryhmä linjaa myös hankkeen suuntaviivoja ja arvioi niitä tapaamisiensa tiimoilta. Ohjausryhmä ohjaa käytännön työtä ja arvioi sitä.

Sisäinen arviointi tehdään yhdistyksen omana toimintana.

Hankkeen työntekijät tekevät hankkeen aikana itsearviointia. (Liite 11)

Vaikuttavuutta arvioidaan säännöllisillä asiakaspalautteilla ja tavoitteiden saavuttamisen arvioinnilla. Paikallisen ammattikorkeakoulun ja ammattiopiston kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä tarjoamalla hankkeeseen liittyviä opinnäytetyöaiheita alan opiskelijoille.

7.2 Toiminnan laadun seuranta

Hankkeen toiminnasta käydään palautekeskustelua yhdistyksen hallituksen ja ohjausryhmän kanssa. Seurataan ja arvioidaan välitavoitteiden toteutumista sekä tarkkaillaan toimivatko hankkeen tiedotus, johtaminen ja seuranta. Koko projektin ajan seurataan onko toiminta asetettujen hankkeen periaatteiden ja arvojen mukaista. Kerätään mm. kurssien yhteydessä ja yhteistyökumppaneilta laatupalautetta. Haastattelemalla ja kyselyillä kerätään seurantatietoa eri asiakasryhmiltä. Pyritään saamaan Hamk:n opiskelijoita mukaan tekemään esim opinnäytetyötään tutkimalla hankkeen vaikuttavuutta eri kohderyhmiin. (Liite 11)

LIITTEET

Liite 1.	Hankkeen päätavoitteet
Liite 2.	Hankkeen pää- ja välitavoitteet
Liite 3.	Hankkeen kohderyhmät
Liite 4.	Hankkeen tehtävälistaus
Liite 5.	Alustava työ- ja aikasuunnitelma
Liite 6.	Hankkeen aikataulu 2007 - 2010
Liite 7.	Dokumentointi
Liite 8.	Vapaaehtoistyövoima, hankkeen ohjausryhmä ja riskien hallinta
Liite 9.	Kustannusarvio
Liite 10.	Hankkeen resurssit ja yhteistyötahot
Liite 11.	Tulosten ja tuloksellisuuden seuranta ja toiminnan laadun seuranta

HANKKEEN PÄÄTAVOITTEET

Liite 1.

	PÄÄTAVOITTEET
KEHITTÄMISTAVOITTEET	
- ennaltaehkäisy ja ennakoluulojen hälvettäminen - tiedotus ja tiedon saannin turvaaminen	Tiedonsaannin turvaaminen muistioireista ja etenevistä muistisairauksista
- tukea ammattitaitoisen henkilöstön työssä jaksamista ja viihtymistä sekä mahdollistaa vertaistuki - toimiva ja kehittyvä yhdyshenkilöverkosto, mahdollisuus toimia työaikana	Tukea muistioireisten ja etenevää muistisairautta sairastavien kanssa toimivia/työskenteleviä
TULOSTAVOITTEET	
- toimiva yksilöllinen hoito-, palvelu- ja kuntoutussuunnitelma osana hoidon kokonaisuutta, jossa huomioidaan myös omainen, helpottamassa alueellista hoidon toteuttamista ja suunnittelua	Yksilöllinen hoito-, palvelu- ja kuntoutussuunnitelma muistioireisille ja etenevää muistisairautta sairastaville
- alueellinen toimiva selkeä hoitoketju - tukea muistioireisten ja etenevää muistisairautta sairastavien sekä heidän omaistensa kotona pärjäämistä - monipuolinen tuki kotona pärjäämiselle, jotta kotona voidaan asua yhä kauemmin tai mahdollisuus saada hoitopaikka silloin kun siihen on tarve	Toimiva hoitoketju muistioireisille ja etenevää muistisairautta sairastaville
- ensitieto- ja sopeutumisvalmennuskurssit - tukihenkilö -toiminta - virike- ja vertaistukiryhmät - palveluopas -> tietoa tarjolla olevista palveluista	Erilaisten kurssien ja ryhmien järjestäminen Oppaan kokoaminen muistioireisille ja etenevää muistisairautta sairastaville, heidän omaisilleen sekä heidän kanssaan työskenteleville
-tulosten hyödyntäminen ja niistä tiedottaminen	Tulosten hyödyntäminen mahdollisimman tehokkaasti

HANKKEEN PÄÄ- JA VÄLITAVOITTEET **Liite 2.**

PÄÄTAVOITTEET	VÄLITAVOITTEET a.	VÄLITAVOITTEET b.	VÄLITAVOITTEET c.
1. Toimiva hoitoketju muistioireisille ja etenevää muistisairautta sairastaville	- nykytilanteen kartoitus - yhteistyötahojen kartoitus	- hoitoketjun rakentaminen ja kokeilu sekä tarvittavat korjaukset	- hoitoketjun toiminnan vakiinnuttaminen
2. Yksilöllinen hoito-, palvelu- ja kuntoutussuunnitelma muistioireisille ja etenevää muistisairautta sairastaville	- nykytilanteen kartoitus - yhteistyötahojen kartoitus	- kuntoutussuunnitelman kokeilu ja mahdolliset korjaukset	- kuntoutussuunnitelman käyttöönotto osana koko hoito- ja palvelusuunnitelmaa
3. Tiedonsaannin turvaaminen muistioireista ja etenevistä muistisairauksista	- nykytilanteen kartoitus - yhteistyötahojen kartoitus	- tiedotustilaisuudet -> tiedon lisääminen - yhteistyö eri tahojen kanssa - sairaudesta kertominen - ennakkoluulojen hälventäminen	
4. Erilaisten kurssien ja ryhmien järjestäminen ja oppaan kokoaminen muistioireisille ja etenevää muistisairautta sairastaville sekä heidän omaisilleen	- nykytilanteen kartoitus - yhteistyötahojen kartoitus	- kuntouttavan yhteis- ja viriketoiminnan järjestäminen muistioireisille ja etenevää muistisairautta sairastaville - vertaistukiryhmä omaisille/läheisille/omais-hoitajille	
5. Tukea muistioireisten ja etenevää muistisairautta sairastavien kanssa toimivia/ työskenteleviä	- nykytilanteen kartoitus - yhteistyötahojen kartoitus	- työyksiköiden henkilökunnasta yhdyshenkilön nimeäminen ja osallistuminen yhdyshenkilötoimintaan osana työn toimenkuvaa - vertaistuki henkilöstölle	- yhdyshenkilöverkoston toiminnan vakiinnuttaminen, kehittäminen ja laajentaminen
6. Tulosten hyödyntäminen mahdollisimman tehokkaasti	- tiedottaminen - projektin hallinta	- arviointi	

HANKKEEN KOHDERYHMÄT

Liite 3.

1/2

KOHDE- RYHMÄT	ODOTUKSET	TARPEET	KESKEISET ONGELMAT	TAVOITTEET
Henkilöt, joilla on epäily etenevästä muisti-sairaudesta tai joilla on riski sairastua etenevään muisti-sairauteen	<ul style="list-style-type: none"> - tietoa sairaudesta, siitä mikä sen aiheuttaa - tietoa muistisairauksien ennaltaehkäisystä - tieto siitä miten toimia ja mihin ottaa yhteyttä - muistitestauksiin ja muihin tutkimuksiin pääsy - hoitoon pääsy 	<ul style="list-style-type: none"> - päästä tutkimuksiin, esim. voiko vielä tulevaan vaikuttaa - tiedon saanti - ennakkoaluojen hälventäminen - kannustaminen ja ohjaaminen - yhteydenottoon omalääkäriin - saada asianmukaista palvelua (ei vähättelevää) - varmistus sairaudesta > oikea diagnoosi / erotusdiagnoosiikka 	<ul style="list-style-type: none"> - tietoa ehkä on mutta sitä ei osata tai haluta hakea tai se on vaikeasti saatavilla - ennakkoaluot, häpeä - ottaako hoitohenkilökunta asiakkaan vakavasti vai vähätelläänkö muistioiretta - pääsy/hakeutuminen tarpeeksi ajoissa hoidon piiriin - oikea aikainen lääkityksen aloittaminen 	<ul style="list-style-type: none"> - ennaltaehkäisy - ennakkoaluojen hälventäminen - oikean avun hakeminen oikeasta paikasta ja oikeaan aikaan - tiedon saannin turvaaminen - toimiva yksilöllinen hoito-, palvelu- ja kuntoutussuunnitelma osana hoidon kokonaisuutta - toimiva selkeä hoitoketju
Henkilöt, joilla on diagnosoitu etenevä muistisairaus	<ul style="list-style-type: none"> - lisää tietoa sairaudesta tilanteen mukaan mm. ensitietoryhmät - vertaistukea - säännöllinen seuranta - oikea lääkitys - kuntouttava viriketoiminta - itsemääräämis-oikeuden säilyttäminen - mahdollisuus asua ja toimia omassa kodissa - selkeää palvelutarjontaa, mihin on oikeutettu, miten/milloin haetaan - palveluopas - muistihoitaja - tukihenkilön mahdollisuus 	<ul style="list-style-type: none"> - onnistumisen kokemukset - tarpeellisuuden tunne - tukihenkilö, jonka kanssa voi keskustella ja purkaa tunteita - vertaistukiryhmän toiminta - kuntouttava viriketoiminta - päästä jatkuvan seurannan piiriin -> kuntoutussuunnitelma - selkeät palvelukokonaisuudet -> hoitoketju 	<ul style="list-style-type: none"> - yksin kotona ja puoliso töissä -> turvattomuus - kotonapärjääminen -> voinnin huononeminen/ taudin eteneminen - vertaistuki ja tukihenkilötoiminnan puute - vaikeus löytää tarpeen mukaista hoitoa - toimiva hoitoketju puuttuu - kuntouttavan viriketoiminnan saatavuus - palveluopas muistioireiselle puuttuu - diagnoosin jälkeinen seuranta puuttuu - lääkityksen seuranta 	<ul style="list-style-type: none"> - toimiva yksilöllinen hoito- palvelu- ja kuntoutussuunnitelma osana hoidon kokonaisuutta - suunnitelmaan sitoutuminen - toimiva selkeä hoitoketju - tiedon saannin turvaaminen - ensitieto- ja sopeutumisvalmennus- kurssit - tukihenkilötoiminta - virike- ja vertaistukiryhmät - mahdollisuus olla kotona mahdollisimman pitkään - mahdollisuus saada hoitopaikka tarvittaessa - palveluopas -> tietoa tarjolla olevista palveluista
Muistioireisten ja etenevää muistisairautta sairastavien omaiset ja läheiset - omaishoitajat - omaishoidon-tuensaajat	<ul style="list-style-type: none"> - tiedon saannin varmistaminen - tiedottaminen - vertaistuki - tieto lakisääteisistä oikeuksista ja etuuksista - tukea omaishoidon työhön/ voimavaroihin -> jaksaminen - henkilökohtaista neuvontaa - kotona pärjääminen sairastuneen kanssa eri tukitoimien avulla 	<ul style="list-style-type: none"> - ohjaus, neuvonta, opastus - tieto siitä, mistä tarvittavaa tietoa on mahdollisuus saada - infopiste / muistineuvola tai -hoitaja - kuntoutusta, kotiapua, lomituspalvelua omaisille/omaishoitajille - jatkuva vertaistuki - hoidettavan kanssa yhteinen tukihenkilö - ensitieto- ja sopeutumisvalmennus- kurssit 	<ul style="list-style-type: none"> - miten sairastunut selviää yksin kotona - miten itse jaksaa -> väsyminen, oma sairastuminen - epätietoisuus - ennakkoaluot sairautta kohtaan - miten saada apu kotiin - tukihenkilön puuttuminen - asiantuntijan apu kriisitilanteissa - yksilöneuvonnan puuttuminen - kursseja ei ole ollut seutukunnalla tarjolla 	<ul style="list-style-type: none"> - toimiva yksilöllinen hoito- palvelu- ja kuntoutussuunnitelma osana hoidon kokonaisuutta, jossa huomioidaan myös omainen - tiedon saannin turvaaminen - ennakkoaluojen hälventäminen - tukihenkilötoiminta - vertaistukiryhmien - toiminta - monipuolinen tuki kotona pärjäämiselle - ensitieto- ja sopeutumis- valmennuskurssit

HANKKEEN KOHDERYHMÄT

Liite 3.

2/2

ASIAKAS- RYHMÄT	ODOTUKSET	TARPEET	KESKEISET ONGELMAT	TAVOITTEET
Muisti- oireisten ja etenevää muisti- sairautta sairastavien kanssa työskentelevät - kunnallinen - yksityinen Yhdyshenkilö- verkosto Kolmas sektori	<ul style="list-style-type: none"> - tietoa ja käytännönläheistä informaatiota hoitotyöhön ja siinä jaksamiseen - tietoa etenevistä muistisairauksista ja mitä ne aiheuttavat - koulutusta, yhteisiä keskustelu palavereja - kokoontumisia säännöllisesti - verkoston ohjaaja 	<ul style="list-style-type: none"> - työnohjaus - toimiva yhdyshenkilöverkosta - yhdyshenkilönä toimiminen työajan puitteissa - yhteenkuuluvuuden tunne - selkeät ohjeet ja hoitosuunnitelmat muistioireisten hoitamiseen 	<ul style="list-style-type: none"> - tarvittavan koulutuksen saanti - yhdyshenkilöiden jaksaminen - jatkuva henkilöstöpula - raskas työ - hoitosuunnitelman puute 	<ul style="list-style-type: none"> - toimiva selkeä hoitoketju - toimivat yksilölliset hoito-, palvelu- ja kuntoutussuunnitelmat helpottamassa hoidon toteuttamista - tukea ammattitaitoisen henkilöstön työssä jaksamista ja viihtymistä - tiedon saannin turvaaminen - koulutuksen järjestäminen - toimiva ja kehittyvä yhdyshenkilöverkosto - yhdyshenkilönä toimiminen työaikana - terveydenhuollon ammattihenkilöt saavat toinen toisiltaan tukea, ohjausta sekä jaksamista omaan työhönsä
Forssa, Humppila, Jokioinen, Tammela, Ypäjä	<ul style="list-style-type: none"> - selkeä toimiva hoitoketju ja vastualueet - selkeä työnjako, päällekkäisyydet pois - kotona pärjääminen mahdollisimman pitkään - tietoa kasvavasta sairaudesta /ongelmasta - kotihoidon tukeminen - omaishoidon tukeminen 	<ul style="list-style-type: none"> - apua/selkeyttä sekä tasavertaisuutta palvelujen tarjontaan - kaikille osapuolille tietoa etenevistä muistisairauksista ja muistioireista - koulutusta - uusia toimintamuotoja - säästöjä 	<ul style="list-style-type: none"> - liian vähän vuoro- ja dementia-asiakkaidenhoitopaikkoja - paljon varoja vaativaa hoitoa - selkeää ja yhdenvertaista hoitoketjua ei ole ollut laadittuna - ennakkoluulot - tiedon, rahan- ja ajan puute - ammattitaitoisen henkilökunnan saatavuus - vaikeahoidoisten muistioireisten hoitaminen 	<ul style="list-style-type: none"> - toimiva selkeä hoitoketju - toimivat yksilölliset hoito-, palvelu- ja kuntoutussuunnitelmat helpottamassa hoidon suunnittelua - tiedon saannin turvaaminen - muistioireisten kotona pärjääminen entistä kauemmin - toimivat vuorohoito -käytännöt
Forssan seudun terveyden- huollon kuntayhtymä	<ul style="list-style-type: none"> - turhat lääkärikäynnit minimiin - hoidot oikeassa paikassa oikeaan aikaan - kustannussäästöjä 	<ul style="list-style-type: none"> - selkeät käytännöt ja työnjaot muistioireisten hoidossa - alueellinen muistineuvola tai/ja muistihoitaja 	<ul style="list-style-type: none"> - liian vähän vuoro- ja etenevää muistisairautta sairastavien asiakkaiden hoitopaikkoja - neurologin vastaanoton jälkeen hoitoketju ei ole kattava - muistioireisten hoitoon tulon ennakoitavuuden vaikeus 	<ul style="list-style-type: none"> - toimiva selkeä hoitoketju - toimivat yksilölliset hoito-, palvelu- ja kuntoutussuunnitelmat helpottamassa hoidon suunnittelua - muistioireisten kotona pärjääminen entistä kauemmin

HANKKEEN TEHTÄVÄLISTAUS

Liite 4. 1/2

PÄÄTAVOITE	VÄLITAVOITTEET	TEHTÄVÄKOKONAISUUDET, TEHTÄVÄLISTAUS	HENKILÖRESURSSIT
1. Toimiva hoitoketju muistioireisille ja etenevää muistisairautta sairastaville	1a - nykytilanteen kartoitus - yhteistyötahojen kartoitus	- tietojen kerääminen hankkeen alueelta - tiedon kokoaminen yhteen - tarpeen määrittäminen ja ongelmien kartoitus - kartoitettujen tulosten koontaminen ja yhtenäistäminen - aiemmat tutkimukset ja raportit aiheesta	- hankkeen työntekijät
	1b - hoitoketjun rakentaminen ja kokeilu sekä tarvittavat korjaukset	- kokeilu seutukunnallisesti, kaikki kunnat + Fstky omalla panoksellaan mukana - valitaan esim. koeryhmät kunnittain - määräaikainen kokeilu ja siitä kerätään tulokset	- hankkeen työntekijät - yhteistyötahojen edustajat
	1c - hoitoketjun toiminnan vakiinnuttaminen	- seuranta - päivitys	- hankkeen työntekijät - alueella mahdollisesti aloittava muistihoidtaja
2. Yksilöllinen hoito-, palvelu- ja kuntoutussuunnitelma muistioireisille ja etenevää muistisairautta sairastaville	2a - nykytilanteen kartoitus - yhteistyötahojen kartoitus	- tietojen kerääminen hankkeen alueelta - tiedon kokoaminen yhteen - tarpeen määrittäminen ja ongelmien kartoitus - kartoitettujen tulosten koontaminen ja yhtenäistäminen - aiemmat tutkimukset ja raportit aiheesta	- hankkeen työntekijät - yhteistyötahojen edustajat
	2b - kuntoutussuunnitelman kokeilu ja mahdolliset korjaukset	- kuntoutussuunnitelmiin tutustuminen - seutukunnallisesti sopivan kuntoutussuunnitelman valinta ja sen muokkaaminen käyttöön - kokeilu, arviointi ja käyttöönotto	- hankkeen työntekijät - yhteistyötahojen edustajat
	2c - kuntoutussuunnitelman käyttöönotto osana koko hoito- ja palvelusuunnitelmaa	- seuranta - päivitys	- hankkeen työntekijät - henkilöt, jotka työssään käyttävät suunnitelmaa
3. Tiedonsaannin turvaaminen muistioireista ja etenevistä muisti-sairauksista	3a - nykytilanteen kartoitus - yhteistyötahojen kartoitus	- tietojen kerääminen hankkeen alueelta - tiedon kokoaminen yhteen - tarpeen määrittäminen ja ongelmien kartoitus - kartoitettujen tulosten koontaminen ja yhtenäistäminen - aiemmat tutkimukset ja raportit aiheesta	- hankkeen työntekijät
	3b - tiedotustilaisuudet -> tiedon lisääminen - yhteistyö eri tahojen kanssa - sairaudesta kertominen - ennakkoluulojen hälventäminen	- tiedottaminen - luennot yleisölle ja työyhteisöille - säännöllinen yhteydenpito terveydenhuollon henkilökuntaan - uuden tiedon välittäminen ja informointi	- eri alojen asiantuntijat - hankkeen työntekijät

PÄÄTAVOITE		VÄLITAVOITTEET	TEHTÄVÄKOKONAISUUDET, TEHTÄVÄLISTAUS	HENKILÖRESURSSIT
4. Erilaisten kurssien ja ryhmien järjestäminen ja oppaan kokoaminen muistioireisille ja etenevää muistisairautta sairastaville sekä heidän omaisilleen	4a	- nykytilanteen kartoitus - yhteistyötahojen kartoitus	- tietojen kerääminen hankkeen alueelta - tiedon kokoaminen yhteen - tarpeen määrittäminen ja ongelmien kartoitus - kartoitettujen tulosten koontaminen ja yhtenäistäminen - aiemmat tutkimukset ja raportit aiheesta	- hankkeen työntekijät
	4b	- kuntouttavan yhteis- ja viriketoiminnan järjestäminen muistioireisille ja etenevää muistisairautta sairastaville - vertaistukiryhmä omaisille/läheisille /omaishoitajille	- kunnittain järjestetään kuntouttavaa viriketoimintaa ja vertaisryhmiä sairastuneille ja omaisille - neuvotellaan kunnista paikka toiminnoille - sopeutumisvalmennus- ja ensitietokurssin järjestäminen tarpeen mukaan kunnittain tai keskitetysti	- hankkeen työntekijät - yhdyshenkilöt - asiantuntijat ja vierailijat esim. fysioterapeutti - vapaaehtoistyöntekijät
5. Tukea muistioireisten ja etenevää muistisairautta sairastavien kanssa toimivia /työskenteleviä	5a	- nykytilanteen kartoitus - yhteistyötahojen kartoitus	- tietojen kerääminen hankkeen alueelta - tutustuminen alueen muistioireisten ja etenevää muistisairautta sairastavien hoitoyksiköihin sekä kotihoidon toimipisteisiin - tiedon kokoaminen yhteen - tarpeen määrittäminen ja ongelmien kartoitus - kartoitettujen tulosten koontaminen ja yhtenäistäminen - aiemmat tutkimukset ja raportit aiheesta	- hankkeen työntekijät
	5b	- työyksiköiden henkilökunnasta yhdyshenkilön nimeäminen ja osallistuminen yhdyshenkilötoimintaan osana työn toimenkuvaa - vertaistuki henkilöstölle	- neuvottelut työnantajan kanssa ja yhdyshenkilötoimintaan sitoutuminen ja motivointi – tuen saanti muilta - ohjaajana toimiminen yhdyshenkilöille, kokoonkutsujana toimiminen	- asiantuntijaluennointisijat - hankkeen työntekijät - yhdyshenkilöt - KHKS Arja Harju
	5c	- yhdyshenkilöverkoston toiminnan vakiinnuttaminen, kehittäminen ja laajentaminen	- yhdyshenkilötoiminnasta tiedottaminen eri työyksiköissä - koulutukset 2xvuodessa	- hankkeen työntekijät - yhdyshenkilöt KHKS Arja Harju
6. Tulosten hyödyntäminen mahdollisimman tehokkaasti	6a	- tiedottaminen - projektin hallinta	- raportointi - vuosittaiset raha-anomukset - selvitykset 3kk:n välein	- hankkeen työntekijät - ohjausryhmä - yhdistyksen hallitus
	6b	- arviointi	- arviointi sekä tulosten käyttöönotto seutukunnallisesti	- hankkeen työntekijät - ohjausryhmä

ALUSTAVA TYÖ- JA AIKASUUNNITELMA

Liite 5.

Syksy 2007

- Työntekijöiden valinta
- Ohjausryhmän kokoaminen
- Toiminnan suunnittelua
- Esitteiden teko ja jakaminen
- Hankkeesta tiedottaminen
- Yhteistyön luominen Fstky:n ja kuntien kanssa
- Asiakkaiden hakeminen ja ryhmien kokoaminen
- Projektin arviointisuunnitelman laatiminen
- Projektin suunnittelua
- Muistioireisiin sairastuneiden omaisille vertaistukiryhmiä
- Kuntouttavaa ryhmätoimintaa kunnissa
- Ensimmäiset kartoittavat kotikäynnit

Vuosi 2008

- Tilojen hankinta ja muutto sekä sisustaminen
- Väliraportin kirjoittaminen
- Projektin suunnittelua
- Arvioivat kotikäynnit
- Ryhmätoiminta, muistikuntoutus
- Vertaistukiryhmät
- Ensitietokurssit
- Sopeutumisvalmennuskurssit
- Toiminnan kehittäminen ja laajentaminen
- Palautekyselyjä
- Tiedottaminen

Vuosi 2009

- Arvioivat kotikäynnit
- Palautekyselyjä
- Muistiketjun toimintamallin juurruttaminen
- Ryhmätoiminta, muistikuntoutus
- Ensitietokurssit
- Sopeutumisvalmennuskurssit
- Vertaistukiryhmät
- Tiedottaminen
- Palautekyselyjä
- Hankkeen arviointi
- Tiedottaminen
- Loppuraportin kirjoittaminen Ray:lle

HANKKEEN AIKATAULU 2007-2010

Liite 6.

1/3

	2007				2008												2009												2010					
	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6		
Hankesuunnitelman tarkennus	■	■																																
Hankkeesta tiedottaminen	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■																								
Aiempien tutkimuksien ja raporttien etsiminen aiheista	■	■	■	■	■																													
Tutustuminen alueen muistioireisten ja etenevää muistisairautta sairastavien hoitoyksiköihin sekä kotihoidon toimipisteisiin					■	■	■																											
Tietojen kerääminen hankkeen alueelta: - yhteistyötahojen kartoitus - nykytilanteen kartoitus: mm. kurssit ja kerhot - hoitoketjuun liittyvät asiat - kuntoutussuun. liittyvät asiat			■	■	■																													
Tietojen kokoaminen yhteen					■	■	■																											
Tarpeiden määrittäminen ja ongelmien kartoitus					■	■	■																											
Kartoitettujen tulosten koontaminen ja yhtenäistäminen					■	■	■	■																										
Hoitoketjun rakentaminen ja kokeilu seutukunnallisesti. Määräaikainen kokeilu ja siitä kerättävät tulokset. Valitaan esim. koeryhmät kunnittain								■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■		
Hoitoketjuun tehdään tarvittavat korjaukset															■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■		

HANKKEEN AIKATAULU 2007-2010

Liite 6.

	2007				2008								2009								2010											
	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6
Hoitoketjun toiminnan vakiinnuttaminen ja seuranta																																
Hoitoketjun toiminnan päivitys																																
Kuntoutussuunnitelmiin tutustuminen																																
Seutukunnallisesti sopivan kuntoutussuunnitelman valinta ja sen muokkaaminen käyttöön																																
Kuntoutussuunnitelman kokeilu, arviointi, mahdolliset korjaukset ja käyttöönotto																																
Kuntoutussuunnitelman käyttö osana koko hoito- ja palvelusuunnitelmaa sekä suunnitelman seuranta ja päivitys																																
Tiedottaminen, tiedotustilaisuudet																																
Luennot yleisölle ja työyhteisöille																																
Säännöllinen yhteydenpito terveydenhuollon henkilökuntaan sekä sairastuneisiin ja heidän omaisiinsa																																
Uuden tiedon välittäminen ja informointi																																
Kuntouttavan yhteis- ja viriketoiminnan järjestäminen muistioireisille ja etenevää muistisairautta sairastaville sekä omaisille																																
Vertaistukiryhmän järjestäminen omaisille/läheisille/omaishoitajille																																
Sopeutumisvalmennus- ja ensitietokurssin järjestäminen tarpeen mukaan kunnittain tai keskitetysti																																
Oppaan kokoaminen																																

HANKKEEN AIKATAULU 2007-2010

Liite 6

3/3

	2007			2008												2009												2010									
	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6					
Työyksiköiden henkilökunnasta yhdysenkilön nimeäminen ja osallistuminen yhdysenkilötoimintaan osana työn toimenkuvaa		■	■	■	■									■	■	■	■																				
Neuvottelut työnantajan kanssa ja yhdysenkilötoimintaan sitoutuminen ja motivointi – tuen saanti muilta			■	■																																	
Ohjaajana toimiminen yhdysenkilöille, kokoonkutsujana toimiminen																																					
Yhdysenkilötoiminnasta tiedottaminen eri työyksiköissä					■	■	■	■																													
Koulutukset 2xvuodessa																																					
Yhdysenkilöverkoston toiminnan vakiinnuttaminen, kehittäminen ja laajentaminen				■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■																		
Hankkeen arviointi sekä tulosten käyttöönotto seutukunnallisesti																								■	■	■	■	■									
Hankkeen loppuraportti																																					
Hankkeen raportointi. Selvitykset 3kk:n välein																																					
Vuosittaiset raha-anomukset	X																																				
Vuosiraportti								X																													

DOKUMENTOINTI

Liite 7.

Suunnitteluvaiheen dokumentit	<ul style="list-style-type: none">- hankesuunnitelma: 1) yhteistyökumppaneille2) ray:lle- vuosittainen talousarvio- vuosittainen rahahakemus ray:lta- työsuunnitelma työntekijöille vuosittain
Toteutusvaiheen dokumentit	<ul style="list-style-type: none">- työsopimukset, vuokrasopimus- kokousmuistiot- esite hankkeesta sekä erilaiset tiedotteet- palautekoosteet asiakkailta ja yhteistyökumppaneilta- hankkeen tavoitteiden toteutumisen kuvaukset
Talouteen liittyvät dokumentit	<ul style="list-style-type: none">- ray:lle kolmen kuukauden välein lähetettävät talouden seurantaraportit ja ennakkojen suunnitelmalaskelmat
Tulokseen liittyvät dokumentit	<ul style="list-style-type: none">- väliraportit (vuosittaiset selvitykset ray:lle)- toimintakertomuksetloppuraportti

VAPAAEHTOISTYÖVOIMA

Liite 8.

Yhdyshenkilöverkosto	
Omaiset ja läheiset	

HANKKEEN OHJAUSRYHMÄ

Yhdyshenkilö	Aira Lahti, Humppila
Omaishoitaja	Anne Saarinen, Tammela
Hallituksen jäsen	Sinikka Järvi, Tammela
Fstky:n edustajat	Neurologi Harri Selin Perusterveydenhuollon johtava lääkäri Jarmo Ruohonen
Kaupungin / kuntien edustaja	Vanhus- ja vammaistyön osastopäällikkö Tuula Kallioinen varalla kotihoidon ohjaaja Ella Leikkilä, Forssa Fysioterapeutti Erja Pasma, Jokioinen Vanhustyönjohtaja Taina Haavisto, Ypäjä
Hamk:n edustaja	Koulutusalaohjaaja Eeva-Liisa Breilin

RISKIEN HALLINTA

Henkilöihin liittyvät riskit	- työntekijöillä itsenäinen työskentely - sairastuminen – sijaisen saaminen - irtisanominen – sitoutuminen koko projektin aikaan - yhdyshenkilöverkoston toiminnan väheneminen
Sosiaaliset riskit	- henkilöiden väliset ristiriidat
Fyysiset riskit	- koneiden ja laitteiden toimivuus
Taloudelliset riskit	- yllättävät menot, palkkamuutokset - kustannusarvion pettäminen - RAY:n muutokset saamiin avustuksiin
Ympäristöön liittyvät riskit	- tarve suurempi kuin suunnitelmassa, jolloin työntekijöiden panos ei riitä

MUISTIOIREISTEN HOITOKETJU HANKKEEN TALOUSSUUNNITELMA		Liite 9			
V. 2007 / Haettu 60 000 € Myönnetty 40 000 V. 2008 HAETAAN 98 000 V. 2009 HAETAAN 98 000	Haettu 2007	Myönnetty 2007	Haetaan 2008	Haetaan 2009	
<u>PALKAT</u>					
1 Projektityöntekijä (kokopäivä)	30 000	20 000	28 000	28 000	
1 Projektivastaava (½ päiväinen)	10 000	6 000	28 000	28 000	
(v. 2008-2009 muuttuu kokopäiväiseksi työntekijäksi)					
Sosiaalikulut ja vakuutukset	8 000	4 200	19 000	19 000	
<u>VUOKRAT</u>					
Toimitilan vuokratulot v. 2008- 2009			6 000	6 000	
kaluste ym. hankinnat			1 000		
<u>TOIMINTAKULUT</u>					
km kulut (2 hlö)	1 000	600	1 500	1 500	
koulutuskulut	700	700	500	300	
kurssitoiminta (ensitieto-ja sopeutumisvalmennus) (sis.paikan vuokrat ja muut toiminnankulut)	2 000		3 500	5 000	
toimintaryhmät	500	200	2 000	2 000	
yhdyshenkilötoiminta	500	100	500	500	
markkinointikulut	400	400	500	300	
Materiaalien painatuskuluja			300	500	
<u>ULKOPUOLISET PALVELUT</u>					
Kirjanpitoapalvelun ostaminen	500	300	1 500	1 500	
Asiantuntijapalvelukset	600		1 500	1 500	
<u>HALLINTOMENOT</u>					
Toimistokulut	200	200	800	500	
Posti, puhelin ja tietoliikennekulut	700	2 000	2 500	2 500	
Neuvottelu ja kokouskulut	300	300	300	300	
Teknologia, laitehankinnat	4 100	4 500	300	300	
Muut kulut	500	500	300	300	
	<u>60 000</u>	<u>40 000</u>	<u>98 000</u>	<u>98 000</u>	
<p>Hankkeen kustannusarvio poikkeaa tehdystä alustavasta arviosta suurimmalta osalta palkkauksen ja tilavuokran osalta. Työntekijöiltä tarvitaan hankkeen laajuuden vuoksi kaksi kokopäiväistä. Myös kurssi- ja kerhotoimintaa varten hanke hakee suurempaa rahoitusta kun ensimmäisen hakemuksen yhteydessä on suunniteltu. Kustannusarvion muutokset suunniteltu uudelleen tämän hankesuunnitelman tarkennettua.</p>					

RESURSSIT

Liite 10.

Henkilöresurssit	<ul style="list-style-type: none"> - v2007 1 hanketyöntekijä (38,25h/vko) - 1 hankevastaava (osa-aikainen, tuntipalkka) - v. 2008-2009 2 hanketyöntekijää - palkkioperusteisia henkilöitä - yhdyshenkilöverkostossa toimivat dementiaiyhdyshenkilöt (palkkioperuste/vapaaehtoistyövoimana) - ohjausryhmä - kuntien käyttöön antamat yhteistyötahot
Fyysiset ja tekniset resurssit	<ul style="list-style-type: none"> - työskentelytilat, toimistotilat - vuokratulot - kuntien tarjoamat palvelukeskusten tilat kuntouttavalle eri kerhoille ja toiminnoille - toiminnasta aiheutuvat yleiset kulut - tiedotusmateriaalit, kirjallisuus, lehti-ilmoitukset - koulutus - luento -, koulutustilat, kurssitilat - kurssimateriaalit - kalusteet - laitteet: tietokone 2kpl, puhelin - kotisivut, sähköposti

YHTEISTYÖTAHOT

Forssan Seudun MUISTI ry	<ul style="list-style-type: none"> - hankkeen hallinto - toiminta hallituksen alaisena
Forssan seudun terveydenhuollon kuntayhtymä	<ul style="list-style-type: none"> - neurologi - neurologian poliklinikan henkilökunta - terveyskeskuslääkärit
Forssa, Jokioinen, Humppila, Tammela, Ypäjä	<ul style="list-style-type: none"> - kunnan virkamiehet, kotihoito, vuodeosastot, palvelukeskukset, dementiayksiköt, kotipalveluja ja –sairaanhoito ym.
Yhdyshenkilöverkosto	<ul style="list-style-type: none"> - terveydenhuollon ammattilaisista koostuva yhdyshenkilöverkosto
Kanta-Hämeen Keskussairaala	<ul style="list-style-type: none"> - muistisairaiden kuntoutusohjaaja Arja Harju
Forssan ystävänkammari	
Yksityiset palveluntuottajat	<ul style="list-style-type: none"> - alueella toimivat
Seurakunnat	
Seutukunnalliset ja paikalliset yhdistykset	
Seutukunnalliset ja paikalliset hankkeet ja projektit	<ul style="list-style-type: none"> - Mää itte kotona –hanke - muut hankkeet
Oppilaitokset	<ul style="list-style-type: none"> mm. Hamk ja FAI

TULOSTEN JA TULOKSELLISUUDEN SEURANTA

Liite 11.

Miten seuranta toteutetaan?	<ul style="list-style-type: none"> - säännöllisesti, hankkeen sisäisesti - talous tilitoimiston kautta - asiakkaiden saama palvelu, kyselykaavakkeet - ohjausryhmältä saatava palaute - yhdyshenkilöiden ja omaishoitajien antama palaute
Mitä seurataan?	<ul style="list-style-type: none"> - asiakasmääriä - talous 3 kk:n välein - tavoitteiden ja välitavoitteiden toteutumisen seuranta olevat tulokset: välitavoitteiden mukaisesti - laatupalaute - suunnitelman eteneminen ja vaikuttavuus
Miten se dokumentoidaan?	<ul style="list-style-type: none"> - talouden seuranta lainsäädännön ja RAY:n edellyttämällä tavalla - tuloksiin liittyviä erillisiä pienempiä raportteja - avustuksen käyttöön liittyvä vuosittainen selvitys RAY:lle - väliraportti 2 vuoden jälkeen - loppuraportti hankkeen päättyttyä

TOIMINNAN LAADUN SEURANTA

Miten usein hankkeen toiminnasta käydään palautekeskustelua?	<ul style="list-style-type: none"> - hallituksen kanssa n. kahden kuukauden välein - ohjausryhmä kokoontuu n. kuukauden välein tai tarvittaessa
Toteuttaako toiminta asetettuja tavoitteita?	<ul style="list-style-type: none"> - välitavoitteiden säännöllinen seuranta ja arviointi
Toimivatko hankkeen tiedotus, johtaminen, seuranta?	<ul style="list-style-type: none"> - säännöllinen hallituksen ja ohjausryhmän kokoontuminen
Onko toiminta hankkeen periaatteiden ja arvojen mukaista?	<ul style="list-style-type: none"> - toiminnan tavoitteisiin (välitavoitteisiin) liitettyjen hankkeen periaatteiden ja arvojen esiintyvyyttä
Laatupalautteen keräys hankkeen asiakkailta ja yhteistyökumppaneilta.	<ul style="list-style-type: none"> - kurssien yhteydessä yhteistyökumppaneilta esim. kerran vuodessa kyselykaavakkeella
Miten seurantatietoa hankitaan asiakkailta?	<ul style="list-style-type: none"> - haastattelemalla / kyselyillä eri asiakasryhmille - HAMK:n mukanaolo?